

PRAKTISK INFORMATION OM KOMPOST

Dette faktaark indeholder supplerende oplysninger til Best4Soil videoen vedr. praktisk information om kompost
<https://best4soil.eu/videos/4/dn>

INDLEDNING

Kompost er en del af den naturlige cyklus. Det er et resultat af mikrobiel nedbrydning af dødt organisk stof ved tilstedeværelse af ilt (aerobe forhold). Den gentagne anvendelse af kompost på agerjord og grønsagsjord øger jordens indhold af organisk stof såvel som niveau og diversitet af mikroorganismer. Kompost kan desuden reducere sygdomstrykket af jordbårne sygdomme og øge jordens sundhed generelt.

Forskellige typer kompost kan beskrives som:

Termofil kompost

Når store mængder organisk stof eller råmateriale med den rigtige blanding af kulstof- og kvælstofindhold og fugtighedsniveau samles i en bunke, så begynder bakterier og svampe at nedbryde materialet, og i løbet af kort tid frembringer mikroorganismernes aktivitet temperaturer på 65 °C eller mere. På grund af temperaturniveauet dræbes eller deaktiveres såvel ukrudtsfrø som menneske- og plantepatogener. Termofil kompostering skal overvåges ofte for at det kan vurderes, hvornår vigtige indsatser som eksempelvis vending, vanding eller tildækning skal foregå. (Billede 1).

Billede 1: Homogenisering af komposteringsmateriale til termofil kompostering med en kompostvender

Ormekompost

Kompostering ved lufttemperatur er en naturlig proces og derfor del af den naturlige cyklus. Overfladelevende regnorme (Epigæiske regnorme) (Billede 2) spiller en vigtig rolle i ormekompostering. Manglen på høje temperaturer resulterer i en mere alsidig type kompost. Hvis ukrudtsfrø er et problem i det endelige produkt, kan man vælge en kombination af termofil og ormebaseret kompostering.

Billede 2: Epigæiske regnorme i en ormekompost

Andre former for kompost

Alternative metoder som f.eks. at tilføre komposteringsmateriale direkte på marken uden forudgående kompostering eller kompostering i dynger (ofte anvendt ved begrænset lagerkapacitet til gødning) er også mulige. Hvis processen er anaerob (uden ilt), er det ikke kompostering, men fermentering.

HVORFOR FREMSTILLE OG ANVENDE KOMPOST?

Anvendelse af kompost er en nem måde, hvorpå man kan øge såvel jordens indhold af organisk stof og mikrobiel diversitet, som jordens frugtbarhed og sundhed. Organisk stof er en yderst vigtig parameter for de fleste jordfunktioner som f.eks. jordstruktur, vandrensning og

-regulering, kulstofbinding og
-regulering, biodiversitet og næringsstofkredsløb.
Forøgelse af mikrobiel diversitet og tilstrækkelig forekomst af mikroorganismer er vigtigt for planterne. De kommunikerer, giver føde til, og forøger antallet af mikroorganismer f.eks. til mobilisering af næringsstoffer eller til undertrykkelse af jordbårne sygdomme (Bonanomi et al., 2007; Nobel og Coventry, 2005). Sporstoffer og alle andre næringsstoffer er alle kompostelementer, mens handelsgødning ofte kun bidrager med kvælstof, fosfor og kalium. Dette er vigtigt for at holde planter sunde og reducere planternes modtagelighed overfor skadedyr og sygdomme.

UDFORDRINGER MED KOMPOST

Med til alle fordelene ved kompostproduktion og -tilførsel er der også nogle udfordringer der skal tages i betragtning. Nogle gange er mængden og kvaliteten af materialer til kompostering ikke tilstrækkelig, eller teknologi og viden om fremstilling og anvendelse af kompost ikke let tilgængelig. Derudover skal nationale og regionale regler for fremstilling og anvendelse af kompost tages i betragtning. Kompostens kvalitet, tungmetallindhold, forurening fra plast eller andet affald, samt pesticidrester og andre kvalitetsfaktorer skal også tages med i betragtning, og derfor er det vigtigt at have kendskab til råmaterialets oprindelse.

Yderligere info om kompost er offentliggjort i en EIP-AGRI artikel:

https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agri-eip/files/2_eip_sbd_mp_organic_matter_compost_final.pdf

Referencer

Bonanomi G., Antignani V., Pane C., Scala F. 2007. Suppression of soilborne fungal diseases with organic amendments. *Journal of Plant Pathology* 89, 311-324

Nobel R., Coventry E. 2005. Suppression of soil-borne plant diseases with composts: A review. *Biocontrol Science and Technology* 15, 3-20.

